

5
XXX

KRA'SY Slovenska

Prvý zimný priestup severnou stenou Malého Kežmarského štítu

V dňoch 19. a 20. marca 1953 horolezci Arno Puškáš a Karel Cerman zdolali pri striedavom vedení 900 m severnú stenu Malého Kežmarského štítu Stanislavského cestou. Čisté lezenie trvalo 18 hodín, použilo sa 80 skôb. Táto dvojica rozriešila doteraz najťažší zimný horolezecký problém v čs. časti Vysokých Tatier a podala výkon medzinárodnej úrovne.

Táto najmohutnejšia tatranská stena, vypínajúca sa nad Zeleným plesom, ktorá dáva celej doline charakteristický mohutný vysokohorský ráz, dlho odolávala útokom horolezcov. Priestup stenou je veľmi ťažký v lete a tým viacej v zime. Vysnežené a zladovatené srázy, ladom vyplnené žlaby, stále hroziace nebezpečenstvo lavín, to sú prekážky, ktorých zdolanie vyžaduje horolezcov schopných najvyšších výkonov, pritom rozvážnych, krajne vytrvalých a odolných. Iba vytrvalosť a rozhodnosť pri využití okamžitých priaznivých poveternostných okolností môže viesť k úspechu.

Prvé letné prelezenie tejto mohutnej steny viedol slávny poľský horolezec Stanislawski, ktorému sa podarilo ešte s dvoma druhmi vystúpiť priamo na vrchol Malého Kežmarského štítu v dňoch 12. a 13. júla 1932. Jeho menom je nazvaná najťažšia časť tejto steny, 250 m komín.

Prvé pokusy o zimný priestup severnou stenou tohto štítu začaly sa až roku 1950. Vtedy bojovali po 3 dni Arno Puškáš a Karol Skřípský za nepriaznivého počasia, v mraze a fujavici, o každý meter v Stanislavského komíne. Prekonali iba 200 m výšky a museli so steny slanovať. V zimnej sezóne 1951 sa robia dva pokusy. Najprv dvojica Cerman a Kopal, ktorí sa po dvoch dňoch tvrdého zápolenia vracajú približne s tej istej výšky, ako rok pred nimi Puškáš a Skřípský pre veľké sneženie a nebezpečenstvo lavín. Druhej dvojici J. Mlezákovi a J. Červenkoví, sa podarilo za priaznivejších poveternostných podmienok prekonať za 2 dni Stanislavského komín. Na túru nastúpili dňa 24. decembra 1951 a na tretí deň, 26., nepokračujú stredom steny, ale

Malý Kežmarský štít. Severná stena. — Foto Igor Fábry.

odbočia na jej severozápadnú hranu a ňou vystupujú na vrchol. Toto je vlastne prvý priestup Stanislavského komínom, ale nie celou severnou stenou Malého Kežmarského štítu. V zimnej sezóne 1952 robia štvrtý pokus K. Cerman a O. Kopal, ktorí zdolávajú ten istý komín v dňoch 13. a 14. marca, vracajú sa však pre snehovú búrku.

Po vyličení týchto pokusov je zrejмый veľký výkon Karola Cermana a Arna Puškáša, členov horolezeckého reprezentatívneho družstva ČSR.

Aj pre túto dvojicu, ako doteraz pri všetkých pokusoch, najtvrdším orieškom bol ladopádmi vyplnený Stanislavského komín. Plných 13 hodín, t. j. prakticky celý deň postupovali Puškáš s Cermanom týmto krajne ťažkým terénom. Výkon vyžadoval vrcholné sústredenie a súhru. Lezcov sledovali osadenstvá na Brnčalovej a Kežmarskej chate ďalekohľadmi a pozorne sledovali ich hrdinský boj. Noc bola nepokojná. Dvojica lezcov bivakovala na tzv. „Nemeckom rebriku“. Na druhý deň po 5-hodinovom výstupe stredom severnej steny dosiahli Cerman a Puškáš vrchol Malého Kežmarského štítu. Zvíťazili. Výkon, na ktorý môže byť čs. horolezecká verejnosť a naša telovýchov ozaj hrdá.

R. ROUBAL